

ADLERBERTSKA FORSKNINGSSSTIFTELSEN

Donationsbrev och stadgar

Lydelse i november 2000

Härmed donerar jag 1.000 aktier i Rederi AB Transatlantic, stam, 275 AB Svenska Amerika Linien, 100 Stockholms Rederi AB Svea, 700 AB Volvo, 250 Telefon AB L M Ericsson, 200 Försäkrings AB Svea-Nornan, 135 AB Electrolux, 75 Säfveåns AB, 70 AB Svenska Kullagerfabriken och 40 Göteborgs Bank och lägger grunden till en stiftelse, vars huvudsakliga ändamål är att understödja vetenskaplig forskning, som bedrivs i Göteborg eller dess omedelbara närhet. För stiftelsen skola följande stadgar gälla.

§ 1.

Stiftelsen skall benämnas Adlerbertska Forskningsstiftelsen.

§ 2.

Stiftelsen skall förvaltas av en styrelse med säte i Göteborg.

§ 3.

Styrelsen skall bestå av fem ledamöter.

En ledamot i styrelsen utses av länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län, en av Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhället i Göteborg, en av Sällskapet Gnistans nämnd och en av den bank, som stiftelsens verkställande direktör bestämmer.

Nämnda fyra ledamöter väljas för tre år i sänder. Val av dem skall ske senast under december månad före treårsperiodens början. Första treårsperioden börjar med år 1961. Att intill dess vara valda styrelseledamöter har jag utsett landshövding Per Nyström och fru Sonja Adler.

Avgår ledamot före utgången av den treårsperiod, för vilken han valts, skall den institution, som utsett honom, välja ny ledamot för tiden intill treårsperiodens slut. När val skett, skall meddelande om utsedd ledamot lämnas till stiftelsens verkställande direktör.

En ledamot i styrelsen skall jag vara och jämväl stiftelsens verkställande direktör. Jag äger att inneha dessa uppdrag tills jag avlider. Jag äger även att på livstid utse min efterträdare i nämnda uppdrag, och sådan rätt tillkommer även denne och framtida efterträdare, som utsetts enligt de regler, som i nästföljande stycke angivas. Min efterträdare skall med de rättigheter och skyldigheter, som enligt dessa stadgar följer med vart och ett av uppdragen, tillträda dessa vid min bortgång eller dessförinnan tillträda det ena uppdraget eller båda uppdragen, därest jag avsäger mig det ena av dem eller båda. På samma sätt skall var och en, som enligt nästföljande stycke blivit utsedd till efterträdare, tillträda uppdragen. Till min efterträdare utser jag min sonhustru Sonja.

Vid val av sin efterträdare skall min sonhustru Sonja utse manlig eller kvinnlig avkomling efter min son Axel. Sonjas efterträdare och därefter följande efterträdare skall likaledes utse manlig eller kvinnlig avkomling efter min son Axel, så länge sådan avkomling finnes. Skulle avkomling efter honom icke finnas, skall manlig eller kvinnlig avkomling efter min son Bo Adlerbert eller min dotter Hanna-Greta Rinnan eller min dotter Elna Ernest utses.

Om den utsedde efterträdaren vid tiden för tillträdet av uppdragen är omyndig svensk medborgare, skall hans förmyndare, manlig eller kvinnlig, inträda i hans ställe som ledamot av styrelsen och stiftelsens verkställande direktör. Är den utsedde omyndig utländsk medborgare, skall styrelsen i hans ställe utse svensk manlig eller kvinnlig avkomling efter något av mina i nästföregående stycke nämnda barn. Finnes ej sådan, villig att åtaga sig uppdragen, skall styrelsen härtill utse annan lämplig person. Den som innehar uppdragen i omyndigs ställe skall avgå från dessa vid utgången av det år, under vilket den omyndige uppnått myndig ålder.

Skulle utsedd omyndig efterträdare vid uppnådd myndig ålder eller annan utsedd efterträdare önska uppskjuta sitt tillträde av uppdragen, äger denne att år för år tillsätta annan i sitt ställe. Rätt att år för år tillsätta ställföreträdare tillkommer även i nästföregående stycke nämnd förmyndare för omyndig svensk efterträdare. Anmälan om såväl efterträdare som ställföreträdare år för år skall lämnas till styrelsen och i dess protokoll antecknas. Skulle en innehavare av uppdragen, som äger att utse sin efterträdare i dessa, icke före sitt frånfälle hava utsett denne, skall styrelsen utse en sådan enligt de regler, som här i femte stycket angivits.

Skulle samtliga mans- och kvinnolinjer efter mina barn Bo, Hanna-Greta, Axel och Elna utdö, skall länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län tillsätta stiftelsens direktör. Vid sådant fall skall länsstyrelsen bestämma direktörens löneförmåner och befogenheter, vadan i dessa stadgar givna bestämmelser härom skola upphöra att gälla.

§ 4.

Styrelsen är beslutförför, då minst tre ledamöter äro vid sammanträde närvarande och minst tre äro om beslut ense.

Styrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande för ett år i sänder.

Med skyldighet för verkställande direktören att betala kostnader för kontorslokal, kontorsinventarier, bokföring, porton, telefonavgifter och övriga kontorsomkostnader skall denne erhålla en ersättning, vilken även utgör arvode för hans med uppdraget förenade arbete, av tio procent av till stiftelsen under bokföringsåret inflytande aktieutdelningar och räntor. Till annan ledamot av styrelsen bör ersättning utgå för varje sammanträde, vid vilket denne varit närvarande.

§ 5.

Styrelsen sammanträder årligen till konstituerande sammanträde senast under maj månad. När val av ledamöter i styrelsen skett för treårsperioden, tillkommer det verkställande direktören att kalla styrelsen till och öppna sådant sammanträde.

Tid och plats för övriga sammanträden bestämmas av ordföranden med iakttagande av tiden för det i § 6 omnämnda fördelningssammanträdet hållande.

Till fördelningssammanträdet skola rektorerna för Göteborgs Universitet, Chalmers Tekniska Högskola och Handelshögskolan i Göteborg kallas samt, därest andra högre vetenskapliga lärosäten upprättas i Göteborg, även rektorerna för dessa. Vid sammanträdet närvarande rektorer äga att vid detta utöva rösträtt.

Vid varje styrelsens sammanträde skall protokoll föras. Detta skall underskrivas av protokollföraren och minst två vid sammanträdet närvarande styrelseledamöter, vilka svara för protokollets riktighet.

Kallelse till sammanträde skall utgå minst sju dagar före sammanträdet hållande.

§ 6.

Det åligger styrelsen och verkställande direktören

att med tillämpning av vad nedan i § 11 förordnas förvalta stiftelsens medel,

att över förvaltningen föra riktiga räkenskaper, vilka för kalenderår skola vara avslutade med fullständigt bokslut före därpå följande februari månads utgång,

att före mars månads utgång upprätta berättelse över det gångna årets verksamhet och däri lämna en överskådlig redogörelse för medlens förvaltning samt därtill föga de i §§ 10 och 11 nämnda eventuella bilagorna,

att före maj månads utgång hålla fördelningssammanträde, vid vilket styrelsens berättelse och revisionsberättelsen över det gångna årets förvaltning och räkenskaper skola föredragas, och fördelningen av för året tillgängliga stipendiemedel skall fastställas, varvid i § 9 givna regler för fördelningen skola lända till efterrättelse, samt

att omedelbart efter fördelningssammanträdet meddela berörda institutioner det stipendiebelopp, som tilldelats var och en av dem.

§ 7.

För granskning av stiftelsens räkenskaper och styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utser länsstyrelsen två revisorer, av vilka en bör vara auktoriserad.

Verkställande direktören har att omedelbart efter förvaltningsberättelsens upprättande överlämna denna och bokslutet jämte tillhörande handlingar till revisorerna. Dessa skola före april månads utgång avlämna sin berättelse.

§ 8.

Av stiftelsens årliga avkastning skall minst en tiondel vid varje års slut läggas till stiftelsens kapital. Vinst eller förlust vid försäljning av aktier skall öka eller minska stiftelsens kapital.

Återstående del av stiftelsens avkastning skall årligen utgå till stipendier enligt i §§ 9 och 10 givna regler.

§ 9.

Stiftelsens ändamål är begränsat till att endast uppmuntra sådan vetenskaplig forskning och konstnärlig verksamhet, som bedrives i Göteborg eller dess närhet av svensk eller utländsk man eller kvinna.

För uppnående av nyssnämnda syften skall ett belopp av cirka nittio procent av de för året enligt nästföregående § till förfogande stående medlen utgå till stipendier för vetenskaplig forskning och ett belopp av tio procent avrundat uppåt till jämnt tusental kronor till stipendier för konstnärlig verksamhet.

För tiden intill utgången av år 2000 skola de för vetenskaplig forskning utgående medlen fördelas sålunda, att för utdelning av forskningsstipendier Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhället i Göteborg erhåller en fjärdedel och lärosätena Göteborgs Universitet, Chalmers Tekniska Högskola och Handelshögskolan i Göteborg erhålla en fjärdedel vardera.

För tiden efter år 2000 skola nämnda medel fördelas mellan Kungl. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhället i Göteborg och samtliga vid varje tidpunkt i Göteborg varande högre vetenskapliga lärosäten.

Nämnda samhälle skall erhålla så stor del av medlen, som den kvot utvisar, vilken erhålles vid beloppets delning med antalet lärosäten plus ett, dock aldrig större del än en fjärdedel.

Det återstående beloppet skall fördelas mellan lärosätena i proportion till antalet studerande, vilka fortsatt studierna efter avlagd licentiat- eller motsvarande examen, jämte antalet till lärosätet knutna professorer och övriga ordinarie lärare samt docenter, varvid sammanlagda antalet för Handelshögskolans del skall ökas med plus fem.

Uppgift på antalet personer i nyssnämnda fyra grupper skall årligen senast under april månad sändas till stiftelsens verkställande direktör.

Det till stipendier för konstnärlig verksamhet utgående beloppet skall av Sällskapet Gnistan nämnd utdelas som Adlerbertska Konststipendier enligt i nästföljande § givna anvisningar.

§ 10.

Det åligger ledningen för den institution, som erhållit medel till utdelning av forskningsstipendier, att på sätt den finner lämpligt bekantgöra det till förfogande stående beloppet och på vad sätt och inom vilken tid forskningsstipendium skall sökas. Beloppet kan utdelas som ett stipendium eller fördelas på flera lika eller olika stora stipendier, vilket kan bestämmas före eller efter det ansökningar om stipendier inkommit.

Forskningsstipendier kunna tilldelas envar, som bedriver vetenskaplig forskning under den förutsättning, som angivits i § 9, första stycket. Dock bör tillsviare i första hand sådan forskning ihåggkommas, som avser vårt lands ekonomi, handel, sjöfart och industri samt forskning inom matematiska och tekniska ämnesområden. Därtill kommer historisk och annan vetenskaplig forskning, som avser Västra Sverige, främst staden Göteborg och personer, som där bedrivit verksamhet.

Vid tilldelning av forskningsstipendier bör professores emeriti ihåggkommas.

Med iakttagande av bestämmelsen i § 9, första stycket, utser nämnden i Sällskapet Gnistan på sätt den finner lämpligt konststipendiater bland utövare eller f d utövare av konstnärlig verksamhet.

Stipendierna för konstnärlig verksamhet skola vara lika stora. De skola vara på ettusen kronor vardera intill dess att fem sådana stipendier kunna årligen utdelas. Därefter beslutar tid efter annan Gnistan nämnd om stipendiernas antal eller storleken av dem skall ökas. Stipendium kan tilldelas samma person en eller flera gånger.

Varje institution skall senast under september månad till stiftelsens verkställande direktör meddela de utsedda stipendiaternas fullständiga namn, födelsedatum, födelseort, titel och adress jämte stipendiets storlek och ifråga om forskningsstipendier ändamålet därmed. Dessa uppgifter skola intagas i stiftelsens årsberättelse eller i en bilaga till denna.

§ 11.

Stiftelsens värdehandlingar skola förvaras i öppen depå hos någon bank i Göteborg eller på annat betryggande sätt, som av styrelsen beslutats.

Stiftelsens medel skola göras räntebärande genom att vara placerade i börsnoterade aktier, obligationer eller förlagsbevis ävensom konvertibla skuldebrev eller innestående i bank eller utlånade mot reverser mot säkerhet av bankgaranti eller Svenska Statens premieobligationer intill 90 % av deras nominella värde. För att utjämna med medlens placering förenad risk bör placeringarna vara fördelade på ett relativt stort antal värdepapper av olika slag. De i bank innestående medlen skola vara insatta på sådan räkning, att högsta möjliga ränta erhålles. Stiftelsens värdehandlingar få ej utgöra säkerhet för borgen eller lån i annat fall än här nedan nämnes.

Endast i sådana fall att stiftelsen saknar kontanta medel för att utnyttja av stiftelsens aktieinnehav fallande rätt till förvärv av aktier genom nyteckning eller köp, får stiftelsen upptaga lån och dess värdehandlingar pantförskrivs. Lånen skola med det snaraste återbetalas. Under den tid stiftelsen häftar för skuld, få endast sådana nyteckningar och köp ske, vartill rätt fallit av stiftelsens aktieinnehav.

Försäljning av värdepapper skall beslutas på styrelsesammanträde. Inköp av värdepapper skall uppdragas åt verkställande direktören eller åt denne och en på styrelsesammanträde utsedd och med aktievärden förtrogen styrelseledamot.

Kostnader på grund av köp och försäljning av värdepapper skola bokföras på värdepappers konto. I bilaga till styrelsens årsberättelse skola under året köpta och sålda värdepapper till antal och värde angivas.

Verkställande direktören äger att vid bolagsstämma i bolag, vari stiftelsen är delägare, föra stiftelsens talan och utöva dess rösträtt utan annat bemyndigande än det här stadgade. Är verkställande direktören förhindrad att närvara vid stämma, där styrelsen ansett att stiftelsen bör företrädas, äger styrelsens ordförande utse annan person att vid stämman företräda stiftelsen.

§ 12.

Detta donationsbrev skall för registrering inlämnas till länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län.

Göteborg den 21 juli 1959

AXEL ADLER